

MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine

Narva Õigeusu Gümnaasium

**PÕHIKOOI VALIKAINES „KEEL JA KULTUUR”
AINEKAVA**

Kinnitatud 29.10.2025
MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine
juhatuse käskkirjaga nr 2025/2026-3

Narva 2025

VALIKAINNE “ KEEL JA KULTUUR”

(eestikeelsele õppele üleminekuklassidele)

1. ÜLDALUSED

1.1 Valdkonnapädevus

Õpilase emakeeleõpetuse eesmärk on toetada õpilase mitmekeelsuse arengut ja tagada kultuuriline sulandumine Eesti ühiskonda, kuid hoida sidet oma emakeelse kultuuripärandiga. Oma emakeele ja kultuuri õppimine aitab õpilasel luua seosed eesti keele kui teise keele ja kirjanduse õppimisega ning mõista keele ja kultuurilise tausta tähtsust üksikisikule, kogukonnale ja ühiskonnale. Emakeele ja kultuuri õppimine aitab õpilasel tähtsustada nii oma emakeelt kui ka väärtustada teisi keeli ja kultuure. On oluline, et võõrsil või kodukeelest erinevas keelekeskkonnas elav laps ei unustaks oma emakeelt ja et see areneks eakohaselt. Emakeel aitab arendada lapse mõtlemist, eneseväljenduse oskust ning mõjutab lapse kui isiksuse kujunemist. Emakeelt hästi valdav laps saab koolis paremini hakkama ka siis, kui kooli õppekeel ei ole tema emakeel. Keelt on võimalik õppida igas eluetapis, kuid ainult lapseas on seda võimalik omandada emakeelena. Õpe on suunatud õpilase rahvusliku identiteedi säilitamisele, teadmiste omandamisele rahvuskultuurist ning emakeeles nii suulise kui ka kirjaliku suhtlemisoskuse arendamisele.

1.2 Õppeaine kirjeldus

Valikaine õpetamisel keskendutakse emakeeleõpetuses peamiselt suulisele keelekasutusele, õpilane õpib kuulama, küsima, vastama, jutustama. Arendatakse sõnavara, õpilane omandab peamised lugemis- ja kirjutamisoskused, tutvub lastekirjanduse ning eakohaste kultuuritraditsioonidega. Eesmärk on õppida kasutama keelt erinevates suhtlusolukordades, olla teadlik emakeele tähtsusest ja luua side oma emakeelega. Lisaks alustatakse esimeses kooliastmes emakeeles kirjutamise õppimist.

1.3 Hindamine

I kooliastmes keskendutakse emakeeleõpetuses peamiselt suulisele keelekasutusele, õpilane õpib kuulama, küsima, vastama, jutustama. Arendatakse sõnavara, õpilane omandab peamised lugemis- ja kirjutamisoskused, tutvub lastekirjanduse ning eakohaste kultuuritraditsioonidega. Eesmärk on õppida kasutama keelt erinevates suhtlusolukordades, olla teadlik emakeele tähtsusest ja luua side oma emakeelega. Lisaks alustatakse esimeses kooliastmes emakeeles kirjutamise õppimist.

I kooliastmes lähtutakse tagasiside andmisel järgmisest:

*Kinnitatud 29.10.2025 MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine juhatuse käskkirjaga
nr 2025/2026-3*

- eneseväljenduse ja suhtlemisoskuse areng;
- sõnavara eakohane teadlik kasutamine;
- eri liiki tekstidest aru saamine;
- lugemisharjumuse kujunemine;
- eakohane tekstiloomine;
- kultuurieripära detundmine.

Oluline on saada tervikpilt iga õpilase keeleoskuse edenemisest, et õpilane saaks tagasisidet oma keele mõistmise, kasutamise, eneseväljenduse, arutluse, tekstiloomine- ja tõlgendusoskuse kohta.

II kooliastmes keskendutakse hindamisel õpilase edenemisele, antakse õpilasele tagasisidet tema suulise ja kirjaliku väljendusoskuse, keele mõistmise ja kasutamise kohta. Õpilane saab teavet nii omakeeleoskusest kui ka üldkultuurilise tausta mõistmisest. Tagasiside on oluline edasise keeleõppe toetamiseks. Lisaks õpetaja tagasisidele annab õpilane ka ise tagasisidet oma keeleoskuse arengule.

II kooliastmes lähtutakse tagasiside andmisel järgmisest:

- eneseväljenduse ja suhtlemisoskuse areng erinevates suhtlusolukordades;
- sõnavara eakohane teadlik kasutamine nii suulises kui ka kirjalikus tekstiloomes;
- eri liiki tekstidest arusaamine, teabe hankimine ja hindamine;
- õpioskuste areng, sealhulgas iseseisev keeleoskuse arendamine;
- keelelise ja kultuurilise identiteedi ning emakeele tähenduse mõistmine.

III kooliastmes suureneb hindamisel õpilase enda roll oma teadmiste ja oskuste analüüsimisel. Hindamise ülesanne on anda teavet õpilase edenemise kohta, kuidas on arenenud tema suuline ja kirjalik emakeele kasutamise oskus. Õpilane saab ise planeerida edasised tegevused oma õppeprotsessis nii kolmanda kooliastme lõpus kui ka järgmisel haridustasemel.

Põhikooli lõpus tehakse kindlaks, kuidas õpilane on saavutanud põhiharidust täiendava oma emakeeleõppimise eesmärgid. Kokkuvõtva hindamisemeetodi valib iga konkreetne õppe läbiviija ise ja kirjeldab selle oma ainekavas.

III kooliastmes lähtutakse tagasiside andmisel järgmisest:

- teadlik eneseväljendus ja suhtlemisoskus erinevates suhtlusolukordades, oskus analüüsida oma valikuid;
- sõnavara teadlik valik ja kasutamine nii suulises kui ka kirjalikus tekstiloomes;

*Kinnitatud 29.10.2025 MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine juhatuse käskkirjaga
nr 2025/2026-3*

- ilukirjandustekstide lugemine ja tõlgendamine, emakeelse lugemisvara valimine;
- eri liiki tekstide mõistmine, tõlgendamine, teabe hankimine ja kriitiline hindamine;
- iseseisev keeleoskuse arendamine, aktiivne emakeele ja muude õpitud keelte kasutamine teabe hankimiseks;
- keelelise ja kultuurilise identiteedi, emakeele ning mitmekeelsuse tähenduse mõistmine.

1.4 Õppekeskkond

I kooliastmes toimub emakeeleõpe pigem mänguliselt, erinevates suhtlussituatsioonides, eakohaste tekstide ja sisuvaldkondade abil. Oluline on kujundada õpilases julgus oma emakeeles suhelda. Oluliseks toetuseks emakeele omandamisel on kooliväline keskkond, eelkõige kodu, osalemine kogukondlikel üritustel, võimalus viibida oma keele keskkonnas. Õppesisu valitakse selliselt, et õpilane saab laiendada oma teadmisi emakeelest, kultuurist, kirjandusest. Õppesisu toetab õpetamise eesmärki, on eakohane ning tugineb nii õpilase kogemusele kui ka kohalikule eripärale.

Suulise suhtlemisoskuse kujunemiseks harjutatakse rühmas nii teiste kuulamist kui ka ise kõnelemist. Kuulamine, küsimine, vastamine, lugude jutustamine jne annab õpilasele võimaluse tutvuda erinevate suhtlusolukordadega.

Tekstide mõistmise arendamiseks vaadeldakse erinevaid eakohaseid tekste, nagu muinasjutud, lühilood, lihtsad info- ja meediatekstdid, luuletused ning pildid. Harjutatakse küsimuste lugemist, koostamist, neile vastamist, eriti jutustavate ja kirjeldatavate tekstide põhjal.

Tekstiloomes õpitakse tundma kirjutamiseks vajalikke algtõdesid ja kirjakeele olemust, sh kirjasüsteemi. Kirjutamist harjutatakse nii klassis rühmaga kui ka individuaalselt. Olulisel kohal on eakohased keelemängud. Erilist tähelepanu pööratakse õpitava keele eripäradele. Kirjanduse ja kultuuri mõistmisel on oluline, et keelekasutust vaadeldakse eelkõige aktiivses keelekeskkonnas, st kodus, kogukonnas, koostöös õpilast igapäevaselt ümbritsevate inimestega.

II kooliastmes

on oluline, et õpilasel tekiks oskusjaharjumus oma emakeele kasutamiseks erinevates suhtlusolukordades. Õpilane õpib lugema erinevaid tekste, analüüsima saadud teavet, seda struktureerima ja edastama nii suuliselt kui ka kirjalikult. Õpilane arendab oma keeleoskust keelekeskkonnas suheldes. Õpilane õpib keeli võrdlema ja kasutama keeleoskust teadlikult erinevates õpikeskkondades. Eesmärk on süvendada sidet oma emakeele ja päritolukultuuriga. Õppesisu valitakse selliselt, et õpilased saaksid oma emakeele,

*Kinnitatud 29.10.2025 MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine juhatuse käskkirjaga
nr 2025/2026-3*

kirjanduse ja muukultuuriga seotud teadmisi mitmekülgselt avardada. Sisu toetab õpieesmärkide saavutamist, õppes kasutatakse nii õpilase enda kogemusi kui ka kohalikke võimalusi.

Suulise ja kirjaliku suhtlus suhtlemisoscuse arendamiseks on oluline osalemine rühma tegevustes. Üksteist kuulates, omavahel dialoogis olles ning koostöiselt tegutsedes on hinnata enda ja teiste tegutsemist ning saada ise tagasisidet. Üha rohkem kasutatakse keele harjutamiseks ja keelekeskkonna imiteerimiseks emakeelse meedia võimalusi.

Teksti vastuvõtmisel suunatakse õppijat üha enam erilaadsete tekstide juurde, süvendatakse tekstide lugemise ja tõlgendamise oskust. Harjutatakse küsimuste esitamist teksti kohta ning kokkuvõtete tegemist. Tekstidest lähtuv arutelu, lugemiskogemuse jagamine, tekstide analüüsimine loob õpilasele aluse oma sõnavara ja väljendusoscuse laiendamiseks emakeeles.

Tekstiloomes harjutatakse kirjutamisprotsessi etappe, eriliigiliste tekstide ülesehitust, õigekirja eripärasid oma keeles ning nende kasutamist oma tekstides.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmiseks suunatakse õpilaste mõtlema kultuurilise identiteedi kujunemisele, emakeele kasutamise võimalusele kodus ja kogukonnas.

III kooliastmes on emakeeleõppe peamiseks ülesandeks teadmiste süvendamine õpilase keeleoscusest lähtudes. Õpitakse tõlgendama, analüüsima ning looma erinevaid suulisi ja kirjalikke tekste. Õpilase suhe oma keele eripära, kultuuritraditsioonide ning keelekogukonnaga muutub mitmekülgsemaks. Õpilane kasutab oma süvenenud keeleoscust erinevates õpikeskkondades, toetades emakeeles õppides õppeainete kooli õppekeeles omandamist. Õpilane väärtustab oma emakeelt ja kasutab seda teadlikult ja loovalt erinevates suhtlusolukordades. Õpilane süvendab oma õpimotivatsiooni koostöös kooli ja kogukonnaga ning leiab võimalusi oma keeleoscuse arendamiseks ka väljaspool kooli.

Õpilase oma emakeele suhtlemis- ja tekstioscuse õppimine toimub aktiivses keelekasutuse olukorras ja mitmekülgsetes keeletegevustes. Õppesisu on valitud selliselt, et õpilased saaksid oma emakeele, kirjanduse ja kultuuriga seotud teadmisi mitmekülgselt avardada. Sisu toetab õpieesmärkide saavutamist ning tugineb nii õpilase kogemusele kui ka kohalikule kultuurikeskkonnale.

Suulise ja kirjaliku suhtlemisoscuse arendamiseks arutletakse sündmuste üle, mis on lähedased noortele, toimuvad õpilase lähikonnas ja keelekogukonnas. Harjutatakse arutelu, vaidlemist, arvamuste avaldamist, seisukohtade esitamist ja aktsepteerimist või ümber

*Kinnitatud 29.10.2025 MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine juhatuse käskkirjaga
nr 2025/2026-3*

lühendamist. Emakeelse keskkonna ja meedia võimalusi kasutatakse erinevate suhtlusolukordade loomiseks. Hinnatakse iseenda tegevust, harjutatakse tagasiside andmist ja saamist.

Teksti vastuvõtt on oluline, et õpilasel säiliks ja areneks huvi just omakeelsete tekstide vastu. Õpitakse hindama info usaldusväärsust. Lugemiseks ja kuulamiseks valitakse eriteemalisi eakohaseid tekste, et õpilane õpiks tajuma erinevate tekstide eesmärki. Jagatakse lugemiskogemusi erinevates suhtlussituatsioonides nii suuliselt kui ka kirjalikult. Tekstiloomes harjutatakse eriliigiliste ja erineva eesmärgiga tekstide koostamist, analüüsitakse kirjutamise protsessi. Harjutatakse nii klaviatuuril kui ka käsikirjalise teksti kirjutamise vilumust.

Pööratakse tähelepanu emakeelse teksti stiilikasutusele, sh erinevatele väljendite tähendusele suhtlusolukorrast lähtudes.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmiseks tutvutakse emakeelse meedia ja erinevate kultuurisündmustega, samuti loetakse rahvuskirjanike teoseid. Samuti võrreldakse põhjalikumalt oma ja Eesti erinevate piirkondade kultuuritavasid ja traditsioone.

2. ÕPITULEMUSED

I kooliastme õpitulemused

Suuline ja kirjalik suhtlus, õpilane

- osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- osaleb vestluses, moodustab küsimusi ja vastab ise talle esitatud küsimustele;
- kirjutab lihtsamaid teateid.

Teksti vastuvõtt, õpilane

- omandab teadliku lugemisoskuse;
- loeb eri liiki eakohaseid tekste, mõistab nende sisu;
- analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste.

Tekstiloomine, õpilane

- sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseega;
- tunneb joonis- ja kirjatahti, kirjutab loetava käekirjaga;
- kirjutab mõtestatud lauseid.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmine, õpilane

- kujundab eakohase lugemise kaudu oma mõtte-jatundemaailma, rikastab sõnavara;

*Kinnitatud 29.10.2025 MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine juhatuse käskkirjaga
nr 2025/2026-3*

- mõistab oma rahvapärimust ja kultuurilist mitmekesisust.

Keelehoole, õpilane

- kirjutab õigesti õpitud keelendeid;
- järgib lihtsamaid õpitud keelereegleid.

II kooliastme õpitulemused

Suuline ja kirjalik suhtlus, õpilane

- osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid erinevates suhtlusolukordades;
- kuulab kaaslaste seisukohti, arvestab nendega, avaldab ise arvamust;
- annab tagasisidet, analüüsib ise saadud tagasisidet.

Teksti vastuvõtt, õpilane

- loeb kokkulepitud tekste ning leiab ise teemakohaseid teoseid ja tekstikatkeid;
- kasutab lugemiskogemust teabe hankimiseks;
- analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, esitab küsimusi ja teeb järeldusi.

Tekstiloomine, õpilane

- kasutab nii suulises kui ka kirjalikus tekstiloomes eesmärgile vastavat sõnavara ja väljendeid;
- loob juhendamisel eri liiki tekste.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmine, õpilane

- õpilane oskab kirjeldada keelelise ja kultuurilis eidentiteedi ning emakeele tähendust;
- kasutab emakeele õppimiseks teadlikult koolivälise emakeelse keskkonna võimalusi;
- loeb eakohast kirjandust emakeeles.

Keelehoole, õpilane

- mõistab emakeele struktuuri;
- järgib õpitud keelereegleid;
- kasutab keeleinfo leidmiseks erinevaid keskkondi.

III kooliastme õpitulemused

Suuline ja kirjalik suhtlus, õpilane

- osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- tegutseb eesmärgipäraselt erinevates suhtlusolukordades, analüüsib oma käitumist ja tegutseb vastavalt olukorrale;
- arutleb eakohastel teemadel, avaldab viisakalt ja põhjendatult arvamust, teeb järeldusi ja annab hinnanguid;
- annab mõtestatud tagasisidet, analüüsib ise saadud tagasisidet ja vajadusel korrigeerib enda seisukohti.

Teksti vastuvõtt, õpilane

- loeb ja kuulab sihipäraselt emakeeles nii oma huvivaldkondade kui ka õppimist toetavaid tekste;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid oma emakeeles ning teistes keeltes tekstide mõistmiseks, võrdlemiseks ja analüüsiks;
- analüüsib eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, esitab küsimusi, analüüsib seoseid ja teeb järeldusi.

Tekstiloomine, õpilane

- kasutab nii suulises kui ka kirjalikus tekstiloomes eesmärgile vastavat sõnavara ja loomingulisi väljendeid;
- loob arusaadava ja ladusa väljendusega eri liiki tekste.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmine, õpilane

- kirjeldab keelelise ja kultuurilise identiteedi ning emakeele tähtsust ja positsiooni teiste teda ümbritsevate keelte hulgas;
- kasutab emakeelt teadlikult koolivälises emakeelses keskkonnas, sh emakeelset meediat;
- valib ja loeb eakohast ilu- ja tarbekirjandust emakeeles.

Keelehoole, õpilane

- järgib emakeele õigekirja aluseid, tajub kõne- ja kirjakeele erisusi;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- kasutab teadlikult mitmesuguseid keeleallikaid.

1.klassi ainekava – 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpilane:

osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;

- eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- kirjutab mõtestatud lihtsamaid lauseid ja tekste;
- jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- jagab lugemiskogemusi;
- rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Õppesisu

Kuulamisoskus

Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.

Suhtlemisoskus

Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.

Graafika. Foneetika. Ortoeepia. Tähestik.

Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähed E, Ё, Ю, Я. Kirja eelharjutuste sooritamine, joonis- ja kirjatähtede kirjutamine. Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida.

Lugemisoskus

Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine. Leksikoloogia. Sõna kui keeleühik.

Ortograafia ja interpunktsioon

Väike- ja suurtähe kasutamine. Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine

*Kinnitatud 29.10.2025 MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine juhatuse käskkirjaga
nr 2025/2026-3*

paberil loetavas käekirjas. Oma kirjavea parandamine. Kirjutamine näidise järgi.

Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus

Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.

Tekstilooime

Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine.

Lugemiskogemus

Sobiva lugemisvara leidmine lapsevanema ja õpetajate abiga.

Sõnavara arendamine

Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtähendusega sõna leidmine. Riimuvate sõnade leidmine.

2.klassi ainekava – 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpilane:

- osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- osaleb vestluses, moodustab küsimusi ja vastab ise talle esitatud küsimustele;
- kirjutab lihtsamaid teateid;
- omandab teadliku lugemisoskuse;
- loeb eri liiki eakohaseid tekste, mõistab nende sisu;
- analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;
- sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
- tunneb joonis- ja kirjatähti, kirjutab loetava käekirjaga;
- kirjutab mõtestatud lauseid;
- kujundab eakohase lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, rikastab sõnavara;
- mõistab oma rahvapärimust ja kultuurilist mitmekesisust;
- kirjutab õigesti õpitud keelendeid;
- järgib lihtsamaid õpitud keelereegleid.

Õppesisu

Suuline ja kirjalik suhtlus

Tähestik ja häälikud. Igapäevased väljendid ja tervitused. Minu pere (liikmed, ametid). Lihtsad dialoogid ja rollimängud. Vestlused igapäevastel teemadel: pere, sõbrad, kool, hobiaid. Küsimuste

*Kinnitatud 29.10.2025 MTÜ Õigeusu Hariduse Ühing Ülestõusmine juhatuse käskkirjaga
nr 2025/2026-3*

esitamine ja vastuste andmine. Lihtsate lugude ja muinasjuttude jutustamine. Kirjutamine: Kirjutada lühikesi tekste iseseisvalt. Kasutada õigekirja ja grammatika reegleid.

Teksti vastuvõtt

Lühikeste lugude, muinasjuttude ja luuletuste lugemine ette koos õpetajaga. Piltide ja tekstide abil lihtsate küsimustele vastamine. Teksti peateema ja oluliste detailide eristamine. Iseseisev lugemine. Teksti sisu mõistmine ja analüüsimine. Erinevate tekstivormingutega tutvumine (nt lood, luuletused, artiklid).

Tekstiloomine

Kirja eelharjutuste sooritamine õpetaja juhendamisel. Lihtsate sõnade ja lausete kirjutamine üksikute tähtedega. Lühikeste tekstide kirjutamine õpetaja juhendamisel ja abil. Kirjutada loetava käekirjaga. Erinevate tekstivormingute kirjutamine (nt lood, luuletused, kirjad). Loovuse ja kujutlusvõime rakendamine kirjutamises. Kirjutamise iseseisvuse ja enesekindluse arendamine.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmine

Tutvumine rahvapärismuste ja traditsioonidega. Osaletamine kultuuriüritustel. Kirjanduse klassikutega tutvumine. Osalemine kultuuriüritustel.

Keelehoole

Õpitud keelende õige kirjutamine. Lihtsamate õpitud keelereegleid järgimine. Õpitud keelereegleid järgimine.

3. klassi ainekava – 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpilane:

- osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- kuulab eesmärgistatult ning väljendab oma mõtteid selgelt ja arusaadavalt;
- osaleb vestluses ja arutelus, esitab küsimusi ja vastab kaaslaste küsimustele;
- jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, järgides sündmuste loogikat;
- loeb eakohaseid eri liiki tekste, mõistab nende sisu ja eesmärgi;
- eristab teksti teemat ja peamõtet;
- kirjutab lühikesi jutustavaid, kirjeldavaid ja lihtsamaid teabetekste;
- kasutab kirjutamisel õpitud õigekirja- ja keele-reegleid;
- arendab oma sõnavara ning kasutab uusi sõnu suulises ja kirjalikus kõnes;
- tunneb ja väärtustab oma emakeelt ning sellega seotud kultuuritraditsioone;
- loeb eakohast kirjandust emakeeles ning jagab lugemiskogemusi.

Õppesisu

Suuline ja kirjalik suhtlus

Vestlused igapäevastel ja õpilasele lähedastel teemadel (kodu, kool, sõbrad, hobid, kodukoht).
Küsimuste esitamine ja vastamine, arvamuse avaldamine ja põhjendamine.
Lihtsamad arutelud paaris ja rühmas.
Suhtlemine erinevates olukordades (palumine, tänamine, vabandamine, keeldumine).
Suulised esinemised: lühike jutustus, kirjeldus, loetu tutvustamine.

Teksti vastuvõtt

Eakohaste jutustavate, kirjeldavate ja lihtsamate teabetekstide lugemine ja kuulamine.
Teksti teema, peamõtte ja oluliste detailide leidmine.
Küsimuste koostamine teksti põhjal, lihtsate järelduste tegemine.
Lugemiskiiruse ja -täpsuse arendamine.
Lugemiskogemuse jagamine.

Tekstiloomed

Jutustavate ja kirjeldavate tekstide kirjutamine (nt pildijutud, isiklikud lood).
Lihtsate teadete, kirjade ja kutsete koostamine.
Teksti ülesehituse (algus–sisu–lõpp) tundmaõppimine.
Kirjutamise kavandamine juhendamisel.
Loovkirjutamine (nt muinasjutu jätkamine, lühiluuletused).

Keelehoole

Tähestiku ja häälikusüsteemi kordamine ja kinnistamine.
Sõna ja lause mõiste.
Sõnaliikide algteadmised (nimisõna, tegusõna, omadussõna).
Õigekiri: suur algustäht nimedes ja lause alguses, punkt, küsimärk ja hüüumärk.
Õpitud keelendite õige kasutamine suulises ja kirjalikus kõnes.
Oma kirjavigade märkamine ja parandamine juhendamisel.

Sõnavara arendamine

Sõnade tähenduse täpsustamine ja selgitamine.
Sünonüümide ja antonüümide leidmine.
Piltide, tekstide ja olukordade põhjal uute sõnade õppimine.
Sõnavara aktiivne kasutamine suulises ja kirjalikus väljenduses.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmine

Eakohaste muinasjuttude, juttude ja luuletuste lugemine.
Tutvumine oma rahva pärimuse, tavade ja tähtpäevadega.
Võrdlus: oma kultuur ja Eesti kultuur.
Osalemine kooli ja kogukonna kultuuritegevustes.
Huvi ja lugemisharjumuse kujundamine emakeelses kultuuriruumis.

3. klassi soovitatav lugemisnimekiri

1. poolaasta

Muinasjutud ja lühijutud

Vene rahvamuinasjutt „Naeris“

Vene rahvamuinasjutt „Rebane ja kurg“

Vene rahvamuinasjutt „Kolm karu“

Charles Perrault „Punamütsike“

Eesti muinasjutt „Kaval rebane“

Lühijutud

Lev Tolstoi „Kassipoeg“

Vitali Bianki „Kuidas sipelgad kodu ehitasid“

Mihhail Zoštšenko (lühijutud lastele)

Nikolai Nosov „Elus müts“

Luuletused

Agnia Barto valik luuletusi

Samuil Maršak valik luuletusi

Sergei Mihhalkov valik luuletusi

2. poolaasta

Muinasjutud ja jutustused

Aleksandr Puškin „Muinasjutt kalamehest ja kalakesest“

Hans Christian Andersen „Väike merineitsi“ (lühendatud / katkend)

Eesti muinasjutt „Seitse venda“

Astrid Lindgren „Vahtramäe Emil“ (katkend)

Lühijutud

Nikolai Nosov „Fantaasiamehed“

Eno Raud „Sipsik“ (katkend)

Luuletused

Sergei Jesenin (loodusluuletused, valik)

Juhan Liiv (lihtsamad luuletused)

Elena Blaginina luuletused lastele

4.klassi ainekava – 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpilane:

- järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetikeetnorme;
- esitab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastaval tsuuliselt;
- väljendab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja –viisi;
- kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahe märgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöördõnavorde;
- leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;
- väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- valib lapsevanema ja õpetajate abiga ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;
- loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- sõnastab teksti kohta küsimusi ja avaldab arvamust; jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutabelisi ning huvivaldkondade tekste;
- tunneb teabe keskkondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid;
- kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- esineb suuliselt, võtab sõna;
- rakendab omandatud keele teadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki-ja digisõnastikke.

Õppesisu

Kirjakeele mõiste

Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki ja veebi sõnastikud.

Leksikoloogia ja fraseoloogia

Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Fraseoloogismid.

Morfoloogia ja sõnamoodustus

Nimisõna: käänduvad nimisõnad. Omadussõna iseloomustus. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Isikuliste asesõnade käänamine. Tegusõnade pööramine.

Süntaks

Sõnaühendi struktuur. Lause. Lause pealiikmed ja kõrvalliikmed. Liht- ja laiendatud laused. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause.

Ortograafia ja interpunktsioon

Sõna juurmorfeemi õigekiri. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Samaliigiliste sõnade ja üte eraldamine kirjavahemärkidega.

Tekst

Tekstiliigid: instruktsioon, käsikirjas kirjutatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus. Kommunikatsioon internetis. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Teksti teema ja peamõtte. Dialoog. Monoloog.

Sõnavara kasutamine erinevates tekstides

Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).

Lugemiskogemus

Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse väljendamine. Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine.

Soovitav lugemisnimekiri:

1. poolaasta

- Lermontov M., Samoilov D., Jessenin S. Luuletused
- Paustovski K. Jutustus
- Balmont K. Luuletus
- Puškin A. Luuletus
- Tammsaare A.H. "Poiss ja liblik"
- Zoštšenko M. Jutustus
- Nossov N. "Kakssõpra"
- Harms D. Luuletus.
- Luts O. "Kevad" (katkend)

2. poolaasta

Twain M. "Tom Sawyeri seiklused"(katkend)

Kuprin A. "Elevant"

Pulman F. Jutustus (katkend)

Silin S. Jutustus (katkend)

Normet Dagmar Jutustus

Astrid Lindgren „Mio, muMio” (katkend) Muinasjutt "Morozko"

Puškin A. Muinasjutt "Tsaar Saltaanist"

5.klassi ainekava - 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õpilane:

- osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid erinevates suhtlusolukordades;
- kuulab kaaslaste seisukohti, arvestab nendega, avaldab ise arvamust;
- annab tagasisidet, analüüsib ise saadud tagasisidet; loeb kokkulepitud tekste ning leiab ise teemakohaseid teoseid ja tekstikatkeid;
- kasutab lugemiskogemust teabe hankimiseks;
- analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, esitab küsimusi ja teeb äreldusi;
- kasutab nii suulises kui ka kirjalikus tekstiloomes eesmärgile vastavat sõnavara ja väljendeid;
- loob juhendamisel eri liiki tekste;
- oskab kirjeldada keelelise ja kultuurilise identiteedi ning emakeele tähendust;
- kasutab emakeele õppimiseks teadlikult koolivälise emakeelse keskkonna võimalusi;
- loeb eakohast kirjandust emakeeles;
- mõistab emakeele struktuuri;
- järgib õpitud keelereegleid;
- kasutab keeleinfo leidmiseks erinevaid keskkondi.

Õppesisu

Suuline ja kirjalik suhtlus

Vestlused keerulisematel teemadel: ühiskond, keskkond, tulevik, tehnoloogia. Arvamuste ja ideede argumenteerimine ja kaitsmine. Osaletamine diskussioonides ja debattides. Kirjutamine: Kirjutada erinevaid tekstivorminguid (nt aruanded, kirjutised, kirjad, e-post). Kasutada keerulisi lauseid, grammatika vorminguid ja sidemeid.

Teksti vastuvõtt

Erinevate tekstivormingute (nt lood, luuletused, artiklid) iseseisev lugemine. Teksti sisu mõistmine ja analüüsimine. Teksti peateema, oluliste detailide ja ideede eristamine. Küsimuste esitamine ja järelduste tegemine. Kriitiline mõtlemine ja teksti hindamine.

Tekstiloomine

Loovkirjutamine. Erinevate tekstivormingute loomine eesmärgile vastavalt. Eesmärgile vastava sõnavara ja väljendite kasutamine. Keelekasutuse täpsuse ja selguse tagamine. Kirjutamise iseseisvuse ja enesekindluse arendamine.

Kirjanduse ja kultuuri mõistmine

Tutvumine kirjanduse ja kultuuriga. Oma keele ja kultuuri tähtsuse mõistmine. Osalemine kultuuriüritustel. Emakeele väärtustamine ja selle kasutamine igapäevaelus.

Keelehoole

Emakeele struktuuri sügavam tundmaõppimine. Õpitud keelereegleid järgimine. Keelekasutuse nüansside ja stiilivalikute tundmine. Keelekasutuse grammatilise ja süntaktilise korrektseuse tagamine. Keeleinfo leidmiseks erinevate keskkondade (nt sõnastikud, internetiressursid) kasutamine.

Soovitatav lugemisnimekiri:

1. poolaasta

- Prišvin „Vana seen“
- Kir Bulõtšov „Ivan Ivanovitš Kozlik“
- Turgenev „Sügispäev“
- Bunin „Metsavaikus“
- Müüdid. Kun „Olümp“, „Heraklese sünd“. „Heraklese vägiteod“.
- Tallinna legendid: „Kuidas Tallinn rajati“, „Oleviste kirik“, „Linda kivi“.
- Oskar Luts „Ülemiste vanake“
- Jaan Kross „Mardileib“
- Vene rahvamuinasjutt „Finist - särav pistrik“, „Kuidas vanamees maja pidas“

•

Jeršov „Väike küürselgne hobune“

2. poolaasta

- Paustovskij „Soe leib“
- Tšehhov “Lapsed”
- Avertšenko „Beregov – Kisi kasvataja“
- Solouhhin „Kättemaksja“
- Eno Raud „Roostevaba mõõk“
- Friedebert Tuglas “Siil”
- Andrejev „Näpitsad“
- Fet „Kui värske siin on...“, “Liblikas”, “Paju”, “Imeline pilt”
- Puškin “Lapsehoidjale”, “Vang”
- Pleštšejev „Ma lähen vanasse aeda...“
- Majkov „Kevad“
- Tjuttšev “Keskpäev”, “Varasügisel on...”, “Lehed”
- Bunin “Lapsepõlv”
- Lermontov “Purje”, “Pilved”
- Gogol “Maiöö, või uppunud naine”

Kasutatav kirjandus:

- N. Beresneva, N. Netšunaeva „Vene keel“, 1.osa ja 2.osa, 5 klass
- J. Moissejeva „Kirjandus“, 5. klass